

Sport en cultuurvisie Urk

“Urk is een erkend sport- en cultuurdorp dat uitnodigt tot sporten, bewegen en het beoefenen van cultuur in een toegankelijke en stimulerende omgeving. Dit met een duurzame infrastructuur en een rijk en divers aanbod voor alle Urkers.”

2024-2032

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
Samenvatting	4
Inleiding.....	6
3.1 Nieuwe visie als basis voor sport- en cultuur Urk.....	6
3.2 Doelgroep visie sport en cultuur	7
3.3 De lijn van sport en cultuur	8
3.4 Functie nieuwe sport- en cultuurvisie	9
3.5 Totstandkoming sport- en cultuurvisie	10
3.6 Werkwijze	10
3.7 Afbakening.....	10
Missie, visie, ambities en doelen	12
4.1 Visie.....	12
4.2 Missie	12
4.3 Ambities en doelen	12
4.3.1 Op Urk is er een sportief- en cultureel aanbod voor iedereen. Prioriteit hierin is jeugd.....	13
4.3.2 Urk beschikt over een veilige en laagdrempelige sportieve en culturele infrastructuur.....	14
4.3.3 Aanbieders van sportief en cultureel aanbod zijn sterk, vitaal en werken samen..	15
4.3.4 Sport, cultuur en welzijn zijn verbonden	16
4.4 Hoe komen we daar?	16
Bijlagen	17
5.1 Uitvoeringsprogramma 2024-2025.....	17
5.3 Terugblik cultuurnota.....	25
5.4 Lopende beleidsnota's en programma's.....	28
5.5 Doelenboom sport en cultuur	31
5.6 Enquête inwoners.....	31
5.7 Verslag raadscommissie	35

Voorwoord

Sport- en cultuurvisie 2024-2032

Beste inwoners van Urk,

Met trots presenteer ik u de nieuwe sport- en cultuurvisie van de gemeente Urk. Door sport en cultuur met elkaar te verbinden, werken we aan een gezonde en positieve samenleving. Sport en cultuur zijn op het eerste gezicht misschien geen logische combinatie om te verenigen binnen een beleidsvisie. Ieder mens heeft eigen interesses, de een heeft meer met sport, de ander met cultuur en weer een ander heeft interesse in beide. Ook al verschillen de activiteiten en werkwijzen, sport en cultuurbeleid kent veel overeenkomsten, kunnen van elkaar leren en elkaar versterken.

Sport en cultuur zijn populaire vormen van vrijetijdsbesteding en worden door veel mensen beoefend en bezocht. Deelname aan sport en cultuur verbindt mensen en geeft ze het gevoel dat ze onderdeel uitmaken van een groep. Ook kan het de fysieke en mentale gezondheid van mensen verbeteren en hun gevoel van algemeen welbevinden versterken. De sociale functie is groot, tijdens het sporten en beoefenen van een cultuur ontmoet je elkaar. Daarmee wordt de lokale samenleving versterkt.

Het gezamenlijk optrekken van beide sectoren maakt dat je van elkaar kunt leren en het aanbod effectiever kunt organiseren. Ook staan we binnen beide sectoren voor gelijke uitdagingen, bijvoorbeeld op het gebied van het aantrekken en behouden van vrijwilligers en (bestuurs)leden. Als groeiende gemeente moeten we zorgen voor voldoende faciliteiten, toegankelijkheid en kwaliteit van zowel sport- als cultuurvoorzieningen. En streven we ernaar dat onze inwoners, ongeacht hun leeftijd, achtergrond of fysieke mogelijkheden, de kans krijgen om deel te nemen aan diverse sport- en cultuuractiviteiten. Daarnaast willen we ons inzetten om talentontwikkeling te stimuleren en te ondersteunen, zodat onze lokale sporters en culturele talenten zich kunnen ontwikkelen.

Onze visie is helder: we willen bijdragen aan gezonde en positieve inwoners op Urk. Om dit mogelijk te maken moet de basis op orde zijn. Daarom gaan we de komende jaren investeren in moderne faciliteiten, het ondersteunen van lokale verenigingen en culturele organisaties en het stimuleren van samenwerking. Met deze sport- en cultuurvisie zetten we een belangrijke stap in de verwezenlijking van onze visie.

We nodigen u uit om actief deel te nemen aan de verschillende sport- en cultuuractiviteiten die Urk te bieden heeft. Samen kunnen we werken aan een gemeenschap waarin gezondheid en geluk centraal staan, en waarin sport en cultuur de bindende elementen zijn die ons verenigen.

Met vriendelijke groet,

Freek Brouwer Wethouder van Sport en Cultuur Gemeente Urk

Samenvatting

Inleiding

Met deze sport- en cultuurvisie geven wij een nieuwe impuls aan sport- en cultuurparticipatie. We behouden de bestaande activiteiten en versterken die waar nodig. Daarnaast stimuleren, versterken en faciliteren we nieuwe activiteiten op het terrein van sport en cultuur. Hiermee borgen we de kennismaking met sport en cultuur en kan dit zich kwalitatief ontwikkelen.

De Sport en Cultuurvisie sluit aan op het Beleidsplan Sociaal Domein 'Omzien als Fundament 2024-2027'. Hierin is het beleid van het Sociaal Domein voor de komende jaren (2024-2027) beschreven met daarin aandacht voor de afzonderlijke beleidsonderdelen op hoofdlijnen. Ook sport en cultuurbeleid maken onderdeel uit van het Sociaal Domein. Toch is er gekozen om hiervoor nog een aparte beleidsvisie op te stellen. Beide thema's vragen nog om een specifieke uitwerking. Om zo de basis voor de komende jaren op orde te brengen. In een volgend beleidsperiode integreren we sport, bewegen en cultuur in het beleidsplan Sociaal Domein.

Missie

Als gemeente Urk is het onze ambitie om duurzaam een kwalitatief hoogwaardige (sociale) infrastructuur en voorzieningenniveau in het Sociaal Domein in stand te houden. Zo dragen we bij aan de collectieve preventie, de vroegsignalering en het zo zelfstandig mogelijk participeren in de samenleving. We zien het Sociaal Domein als noodzakelijke investeringsmogelijkheid en niet als kostenpost.

Sport en cultuur maken onderdeel uit van het voorzieningenniveau. Het is onze missie om doormiddel van sport- en cultuurparticipatie bij te dragen aan een vitaal dorp met gezonde en actieve inwoners. Van jongs af aan stimuleren we alle inwoners van Urk om kennis te maken met sport en cultuur. Om talenten te ontdekken en deze te blijven ontwikkelen. Onze aanbieders spelen hierin een belangrijke centrale rol. Samen sporten, bewegen en cultuur beoefenen verbindt. In het hele dorp zijn plekken die uitdagen om in beweging te komen en te blijven. Op Urk kan iedereen op zijn of haar manier actief meedoen met sport en cultuur en wordt innovatie gestimuleerd.

Ambities en doelen

Om onze missie te vervullen, formuleren we onderstaande doelen. De doelen sluiten aan op de leidende principes genoemd in het Beleidsplan Sociaal Domein. De doelen vertalen we in concrete acties in het uitvoeringsprogramma:

Ambitie 1: Op Urk helpen we elkaar waar nodig en zorgen we voor sportief en cultureel aanbod voor iedereen. Prioriteit hierin heeft jeugd, daarmee dragen we bij aan een positief opgroeklimaat.

- Doel 1.1 Op Urk stimuleren we om van jongs af aan te beginnen met sport en cultuur.
- Doel 1.2 In het primair onderwijs komen leerlingen in aanraking met sport en cultuur.
- Doel 1.3 Het aanbod op Urk is inclusief, toegankelijk en bereikbaar.

- Doel 1.4 Urk biedt sportieve en culturele mogelijkheden voor wie zich op dit gebied verder wil ontplooiën en excelleren.
- Doel 1.5 De deelname aan het vrijetijdsaanbod gaat omhoog.

Ambitie 2: De basis op orde. Urk heeft een veilige en laagdrempelige sportieve en culturele infrastructuur

Faciliteiten

- Doel 2.1 Op Urk onderzoeken we de mogelijkheid tot het inzetten van multifunctionele gebouwen waar jong en oud kan bewegen en cultuur kan maken.
- Doel 2.2 Er is een breed scala aan voorzieningen aanwezig. Deze sluiten aan bij de wensen en behoeften van inwoners.
- Doel 2.3 Als er op Urk geen passende ruimte is voor bepaalde initiatieven onderzoeken we mogelijkheden in de regio.

Openbare ruimte

- Doel 2.4 Op Urk is de openbare ruimte ingericht op een manier om de inwoner en toerist uit te dagen om te sporten, bewegen en culturele activiteiten te ondernemen.
- Doel 2.5 Met sport en cultuur verbeteren we de leefbaarheid in de wijken.

Cultureel erfgoed

- Doel 2.6 Op Urk behouden we het cultureel erfgoed. Daarnaast maken we het zichtbaarder en beter beleefbaar. Hiermee vertellen we het verhaal van Urk en dragen het over aan toekomstige generaties.

Ambitie 3: Op Urk blijven we in verbinding. Aanbieders van sportief en cultureel aanbod zijn sterk, vitaal en werken samen

- Doel 3.1 We stimuleren inwoners om een actieve rol te spelen in het verenigingsleven.
- Doel 3.2 We stimuleren samenwerking en kennisdeling tussen partners.
- Doel 3.3 Op Urk is er een goede samenhang en samenwerking tussen de aanbieders, onderwijs, bedrijven en de gemeente.

Ambitie 4: Op Urk passen we op elkaar. Daarom zijn de beleidsvelden sport, cultuur, gezondheid en welzijn verbonden.

- Doel 4.1 Samen werken we aan een gezonde, veilige en kansrijke jeugd op Urk.
- Doel 4.2 De gemeente faciliteert en stimuleert samenwerking tussen sport, cultuur, gezondheid en welzijn.
- Doel 4.3 Door de uitvoering van de brede SPUK-regeling werken we op integrale basis aan gezondheid, sport, bewegen en cultuur. Daarmee zetten we in op preventie en het versterken van de sociale basis.

Uitvoeringsprogramma

Om de sport- en cultuurvisie tot uitvoering te brengen is een uitvoeringsprogramma nodig. Samen met de sectoren sport, cultuur, welzijn en onderwijs stellen we elk jaar een uitvoeringsprogramma op basis van de ambities in deze visie op. Iedere twee jaar zetten we een enquête uit onder de inwoners van Urk. Hiermee meten we sport- en cultuurparticipatie en halen behoeften op. Het uitvoeringsprogramma voor de periode 2024-2025 vindt u in bijlage 1. Vanaf 2025 zal het uitvoeringsprogramma sport en cultuur onderdeel uitmaken van het college uitvoeringsprogramma Sociaal Domein.

Inleiding

3.1 Nieuwe visie als basis voor sport- en cultuur Urk

De beleidsvelden sport en cultuur vallen binnen de gemeente Urk onder het Sociaal Domein. Deze sport en cultuurvisie is een nadere uitwerking van het overkoepelende beleidsplan Sociaal Domein 'Omzien als Fundament 2024/2027'. In 2015 is de decentralisatie van het Sociaal Domein in gang gezet. Hiermee bedoelen we de transitie van een verzorgingsstaat naar een lokale participatiesamenleving. Deze transitie vraagt om een integrale benadering van de gemeente en de samenwerkingspartners. Deze integrale benadering maakt dat er gekozen is om het beleid van het sociaal domein te beschrijven in een overkoepelende beleidsnota met daarin aandacht voor de afzonderlijke beleidsonderdelen op hoofdlijnen. Voor de sport en cultuurvisie wordt een uitzondering gemaakt. Beide thema's vragen om een specifiekere uitwerking.

In 2019 werden zowel de sport- als de cultuurvisie vastgesteld. Voor sport was dit de tweede keer dat er een beleidsvisie gemaakt werd. Voor cultuur was er sinds 1996 geen beleidsvisie meer opgesteld. Het werken met gericht beleid is dus redelijk nieuw maar heeft positieve effecten. Het zet sport en cultuur op de agenda van Urk en geeft houvast aan de uitvoering.

Verbinden van beleid

Nu pakken we de kans om de velden aan elkaar te verbinden. Met als resultaat deze visie. Een gezamenlijke visie op hoofdlijnen en een uitvoeringsplan vanuit het principe 'Samen,

tenzij'. Dat betekent dat er naast gezamenlijke actiepunten ook ruimte is voor onderwerpen voor specifiek één beleidsveld.

Met deze sport- en cultuurvisie geven wij een nieuwe impuls aan sport- en cultuurparticipatie. We behouden de bestaande activiteiten en versterken die waar nodig. Daarnaast stimuleren, versterken en faciliteren we nieuwe activiteiten op het terrein van sport en cultuur. Hiermee borgen we de kennismaking met sport en cultuur en kan dit zich kwalitatief ontwikkelen.

Intrinsieke waarde van sport en cultuur

Sport en cultuurbeoefening wordt steeds vaker niet alleen gezien als een doel op zich, maar ook als middel om problemen op te lossen of doelen te bereiken op andere beleidsterreinen. Vooral op economisch en sociaal gebied. Sport en cultuurbeoefening kunnen een grote bijdrage leveren aan het welzijn en de gezondheid van inwoners. Het is belangrijk om hierbij te realiseren dat sport en cultuur een eigen intrinsieke waarde hebben en niet alleen een instrument is. Niet iedere aanbieder of deelnemer heeft gezondheid als primair doel om sport of cultuur in te zetten. De maatschappelijke betekenis van sport en cultuur is te danken aan hun intrinsieke waarde. Anders gezegd: het begint met sport en cultuur als doel; je beleeft er plezier aan, het geeft energie, daagt je uit, stimuleert je creativiteit en houdt een spiegel voor. Vanuit die waarde kan worden gezocht naar aansluiting bij brede maatschappelijke doelen en andere domeinen.

Ambities

Deze sport en cultuurvisie heeft vier ambities. We werken samen aan een stevige basis. De voorwaarden om te kunnen sporten of culturele activiteiten te ondernemen en daar plezier aan te beleven, moeten verbeterd worden. Dat gaat over de mensen, organisaties, cultuur en materiële voorzieningen in de sport en cultuursector. Een belangrijk punt de komende jaren is het investeren in kwalitatief sterke aanbieders die toegankelijk en veilig voor iedereen zijn. We werken ook aan een groter bereik. Daarmee bedoelen we dat meer mensen zich aangesproken en uitgenodigd voelen om te gaan sporten of cultuur te beoefenen. Bijvoorbeeld door drempels te verlagen, mensen te prikkelen en meer succesverhalen te delen. Daarbij zetten we in op het vergroten van de maatschappelijke betekenis van sport en cultuurdeelname. Bijvoorbeeld door de bijdrage die het levert aan het tegengaan van eenzaamheid en kansenongelijkheid, of juist het bevorderen van gezondheid.

3.2 Doelgroep visie sport en cultuur

Deze visie richt zich op het gemeentelijk beleid over sport en cultuur en hoe wij onze inwoners en verenigingen het beste kunnen faciliteren. De wensen op het gebied van sport en cultuur zijn oneindig. Helaas zijn de mogelijkheden en middelen van de gemeente dat hierin niet. Daarom we keuzes maken; wat doen we wel en wat niet? Welke doelgroep heeft daarin prioriteit? Wij vinden het belangrijk dat sport- en cultuurparticipatie mogelijk is voor iedere inwoner van Urk. Daarom zetten we met deze visie in op het breed toegankelijk en bereikbaar maken van sport en culturaanbod. Zo kan iedere inwoner van Urk profiteren van de gezondheidswinsten die dat oplevert. Hiervoor zoeken we de samenwerking met het sociaal en ruimtelijke domein. Extra nadruk leggen we op de doelgroep kinderen en jongeren. Dit doen we vanwege de unieke bevolkingsopbouw van de gemeente Urk. In

vergelijking met anderen gemeenten wonen op Urk relatief veel jongeren. Wij vinden dat het niet uitmaken waar een kind opgroeit, of wie de ouders zijn voor de kansen die ze krijgen. Door kinderen al vanaf hun jeugd breed in aanraking te brengen met sport en cultuur, zullen ze als ze eenmaal volwassen zijn beter meedoen in de samenleving¹.

3.3 De lijn van sport en cultuur

Wij zetten ons als gemeente Urk, met dit gezamenlijke beleid, in om sport en cultuurdeelname te bevorderen. Een van de resultaten daarvan kan zijn dat het bijdraagt aan de gezondheid en het welzijn van onze inwoners. Om dit te bereiken moet de basis voor sport en cultuurdeelname op orde zijn. Hiervoor noemen we de volgende focuspunten:

Toegankelijkheid van aanbod

Ons doel is om sport- en cultuurbeoefening toegankelijk te maken voor alle inwoners, ongeacht leeftijd, inkomen of achtergrond. Inwoners stimuleren we actief om mee te doen met sport- en cultuuractiviteiten. Daarin is ruimte voor experiment, diversiteit en inclusiviteit. Drempels om te sporten en cultuur te beoefenen verlagen we, bijvoorbeeld door het organiseren van gratis activiteiten en evenementen. Ook door deelname betaalbaar te houden door inzet van het Kind pakket (voor minima), de DURF Academie, en van sport- en cultuurcoaches.

Faciliteren van aanbieders

We willen dat er voor elke inwoner voldoende, toegankelijke mogelijkheden zijn om sport en cultuur te beoefenen. Dit betekent dat we investeren in het onderhouden en verbeteren van faciliteiten en het creëren van nieuwe locaties. Urk groeit en ruimte komt steeds meer onder druk te staan. Daarom werken we samen en maken we slimme verbindingen.

Versterken van aanbieders

We willen dat sport- en cultuuraanbieders op Urk sterk, vitaal en bestendig zijn. Dit om een breed scala aan activiteiten aan te kunnen bieden en zo veel mogelijk mensen te bereiken. We ondersteunen bij het creëren van samenwerkingsverbanden en zetten in op deskundigheidsbevordering en kennisdeling.

Sport en cultuur verbinden aan gezondheid en welzijn

Actieve sport- en cultuurdeelname heeft een positieve invloed op het welbevinden en de gezondheid (mentaal en fysiek) van inwoners. Dit blijkt keer op keer uit onderzoek van de laatste decennia¹. De verantwoordelijkheden van gemeenten voor de ondersteuning van kwetsbare mensen zijn met de decentralisaties in het sociale domein sterk toegenomen. Dat leidt tot nieuwe uitdagingen: hoe zorg je als gemeente dat zoveel mogelijk mensen zo lang mogelijk gezond blijven en actief deel blijven nemen aan de samenleving? Sport en cultuurbeoefening kunnen hier een grote bijdrage aanleveren. Bij sportieve en culturele activiteiten spreek je bijvoorbeeld mensen niet aan op hun probleem of handicap, maar op

¹ Bailey, R., Cope, E., Parnell, D., & Reeves, M. J. (2016). The Human Capital Model: Realising The Benefits of Sport and Physical Activity. ResearchGate.
https://www.researchgate.net/publication/321826245_The_Human_Capital_Model_Realising_The_Benefits_of_Sport_and_Physical_Activity

hun interesses of talenten. We zetten daarom in op het versterken van de verbinding tussen gezondheid, welzijn, sport en cultuur.

3.4 Functie nieuwe sport- en cultuurvisie

Het doel van deze visie is om een stip aan de horizon te bepalen voor de komende jaren. De visie gaat in op alle elementen die het sport- en cultuurlandschap toekomstbestendig maken. Sport en cultuur worden vaak beschouwd als twee verschillende werelden. Maar er zijn veel overeenkomsten, wat samen optrekken logisch maakt. Zo kunnen we de benodigde faciliteiten, financiële middelen en formatie effectiever en efficiënter inzetten.

Overeenkomsten zijn:

Veel sport- en cultuuraanbieders staan voor dezelfde uitdagingen.

Bijvoorbeeld terugtrekkende ledenaantallen, aantrekken van jongere leden, bestuur vraagstukken, vrijwilligersbeleid en accommodatiegebruik. Door samen te werken aan deze uitdagingen kunnen we van elkaar leren, kennis delen en andere initiatieven samen organiseren.

Sport- en cultuurparticipatie hebben allebei een positieve invloed op identiteit en gezondheid.

Deze positieve invloed wordt steeds vaker als middel ingezet in het brede welzijnsbeleid. Het maakt in principe niet uit of iemand actief is op het gebied van sport of van cultuur. Deze vormen van vrijetijdsbesteding leveren allebei gezondheidswinst op.

Efficiënter inzetten van budgetten en formatie.

Urk is in verhouding een kleine gemeente, waar de behoefte aan verschillende mogelijkheden voor sport- en cultuurbeoefening groeit. Door het beleid samen te organiseren kunnen we budgetten, formatie en ruimtes efficiënter en effectiever inzetten.

Financiering vanuit fondsen en ook de Rijksoverheid wordt steeds vaker aan elkaar verbonden.

Denk aan de Brede Regeling Combinatiefunctaris, Lokaal Sport- en Cultuurakkoord en het Jeugdfonds Sport & Cultuur.

Samenwerking geeft kansen om het aanbod effectiever te organiseren.

De faciliteiten (ruimte, geld, tijd) op het gebied van sport en cultuur zijn op Urk beperkt. Net als de mogelijkheden om uit te breiden. Door samen te werken op het gebied van bijvoorbeeld accommodaties, kennisdeling, PR en het aanvragen van subsidies vergroten we de kansen dat initiatieven doorgaan.

De laatste jaren toonden aan dat het samen organiseren van activiteiten en evenementen positieve gevolgen heeft.

Dit bleek vooral binnen het DURF-verband. Bijvoorbeeld op het gebied van netwerkvorming, bereik van verschillende doelgroepen en het vergroten van organisatiekracht. Ook het leren van elkaar en elkaars strategieën is van meerwaarde. Deze samenwerking leidt tot nieuwe en creatieve concepten die tot de verbeelding spreken.

3.5 Totstandkoming sport- en cultuurvisie

De visie is op interactieve wijze tot stand gekomen. Tijdens het proces zijn sport- en culturaanbieders, welzijnsorganisaties, onderwijs, inwoners en raad/ commissieleden betrokken.

- Sport- en culturaanbieders door middel van twee werksessies.
- Welzijnsorganisaties en onderwijs door middel van DURF- kick off sessie.
- Inwoners door middel van een enquête (bijlage 5.6).
- Raad/ commissieleden door middel van een werkbezoek aan verschillende multifunctionele centra in Nederland en een opiniërende sessie in de commissievergadering.
- Het eerste concept van de sport- en cultuurvisie is gepresenteerd aan DURF en verschillende andere beleidsafdelingen van de gemeente Urk.
- Daarna is het concept gedeeld met verschillende sport- en culturaanbieders om feedback te geven.

3.6 Werkwijze

In de visie staan ambities, keuzes en plannen voor de komende jaren. Het is een product waarin de toekomst voor sport en cultuur staat uitgestippeld. We hebben gekozen om een visie sport en cultuur te schrijven. En daaronder te werken met een tweejaarlijks uitvoeringsprogramma.

In de visie staat wat een gemeente in hoofdlijnen de komende jaren wil bereiken, wat ze daarvoor gaat doen en wat het financiële kader is. De visie is gebaseerd op resultaten van het eerder gevoerd beleid, maatschappelijke ontwikkelingen en actuele ambities van de gemeente. De visie vormt de kapstok voor de nadere invulling van het beleid voor de komende jaren: wat gaan we doen/bereiken binnen elke beleidslijn?

De visie wordt vastgesteld voor acht jaar. Zo loopt de visie gelijk met het beleidsplan Sociaal Domein en kunnen de beleidsvelden sport en cultuur na 2032 in dat beleidsplan gevoegd worden. Tussentijds kan deze herzien worden zodra de raad hier opdracht voor geeft. Vervolgens werken we dit concreet uit in een afzonderlijk uitvoeringsprogramma. Dit uitvoeringsprogramma wordt vastgesteld voor twee jaar door het college. In het uitvoeringsprogramma gaan we in op de vraag hoe dat wordt gedaan en met welke middelen. De input voor het uitvoeringsprogramma halen we op bij de sector. Daarnaast zetten we iedere twee jaar een vragenlijst uit onder inwoners van Urk om de sport- en cultuurdeelname te meten, ervaringen op te halen. Dit geeft ons een beter beeld van het gebruik van de sportieve en culturele infrastructuur. En door dit tweejaarlijks te onderzoeken kunnen we trends ontdekken en bijsturen. De visie wordt vastgesteld door de gemeenteraad. In principe stelt het college van B&W de uitvoeringsprogramma's vast. Worden er wijzigingen van het huidige financiële kader voorgesteld? Dan ligt de besluitvorming bij de gemeenteraad, aangezien de raad over de financiële kaders gaat.

3.7 Afbakening

Sport en cultuur zijn veelomvattende terreinen. Er bestaan verschillende ideeën over wat er wel en niet onder sport- en cultuurbeleid hoort. Daarom is de afbakening van deze kadernota belangrijk.

Sportbeleid

Onder het gemeentelijke sportbeleid valt bewegen en breedtesport. Breedtesport omvat alle vormen van sport en bewegen op lokaal niveau die niet beroepsmatig of op topsportniveau worden beoefend. Breedtesportactiviteiten zijn laagdrempelig en richten zich voornamelijk op jeugd, senioren, inactieven en inwoners met een laag inkomen, een beperking en/of een chronische aandoening. Deze visie beschrijft onder meer de rol van sport- en beweegaanbieders. Het gaat hierbij om het verenigingsleven en commerciële aanbieders. Ook zij kunnen een belangrijke bijdrage leveren om sport en bewegen als middel in te zetten. Wij sluiten met deze visie aan op andere beleidsterreinen zoals onderwijs, evenementen, recreatie en toerisme, het zwembad, spelen/speeltuinen en accommodatiebeleid.

De wettelijke verplichtingen van gemeenten op het gebied van bewegen en sporten zijn beperkt. Wij hebben alleen een wettelijke taak op het gebied van bewegingsonderwijs. Wij zijn verplicht om te zorgen voor voldoende- en adequate accommodaties voor bewegingsonderwijs. Zo kan iedere leerling van het primair- en secundair onderwijs voldoen aan de bewegingsonderwijs uren.

Cultuurbeleid

Ook cultuur is een veelomvattend begrip. Een aantal verwante sectoren zijn: monumentenbeleid, archeologie, economie, onderwijs, recreatie, toerisme, evenementen en accommodatiebeleid. Dit heeft in meer of mindere mate een relatie met cultuurbeleid. Het zijn ook op zichzelf staande beleidsterreinen met of zonder aparte beleidsdocumenten waarin het beleid voor dat terrein staat. Gemeenten zijn verantwoordelijk zijn voor de feitelijke kennismaking met cultuur. Gemeenten zijn niet verplicht om beleid voor cultuur vast te stellen. Wij kiezen er in de gemeente Urk voor om dat wél te doen. Juist omdat de kennismaking met cultuur voor een kind meestal dicht bij huis begint. In de klas, de bibliotheek of bij culturaanbieders. Deze visie richt zich op sport en cultuurparticipatie en alles wat ervoor nodig is om dat te realiseren. Wij sluiten met deze visie aan op het gemeentelijke vastgoedbeleid, het beleidsplan Sociaal Domein en het programma DURF. Ook sluiten we aan op beleidsnota's van aanverwante beleidsterreinen. Zie bijlage 4 voor een toelichting.

Missie, visie, ambities en doelen

4.1 Visie

“Urk is een erkend sport- en cultuurdorp dat uitnodigt tot sporten, bewegen en het beoefenen van cultuur in een toegankelijke en stimulerende omgeving. Dit met een duurzame infrastructuur en een rijk en divers aanbod voor alle Urkers.”

4.2 Missie

Urk wordt een vitaal dorp met gezonde en actieve inwoners. Van jongs af aan stimuleren we alle inwoners van Urk om kennis te maken met sport en cultuur. Om talenten te ontdekken en deze te blijven ontwikkelen. Onze aanbieders spelen hierin een belangrijke centrale rol. Samen sporten, bewegen en cultuur beoefenen verbindt. In het hele dorp zijn plekken die uitdagen om in beweging te komen en te blijven. Op Urk kan iedereen op zijn of haar manier actief meedoen met sport en cultuur en wordt innovatie gestimuleerd.

4.3 Ambities en doelen

Tot en met 2033 richt deze visie zich op de volgende vier ambities:

- Op Urk is er een sportief en cultureel aanbod voor iedereen. Speerpunt hierin is jeugd.

- Urk heeft een veilige en laagdrempelige sportieve en culturele infrastructuur.
- Aanbieders van sportief en cultureel aanbod zijn sterk, vitaal en werken samen
- Sport, cultuur, welzijn en gezondheid zijn verbonden

4.3.1 Op Urk is er een sportief- en cultureel aanbod voor iedereen. Prioriteit hierin is jeugd.

Op Urk stimuleren we om van jongs af aan te beginnen met sport en cultuur

We geloven in het principe “jong geleerd, is oud gedaan” en de preventieve waarde van sport en cultuur. Daarom heeft het stimuleren van sport- en cultuurdeelname bij kinderen voor ons prioriteit.

In het primair onderwijs komen leerlingen in aanraking met sport en cultuur

Bij zowel sport als cultuur ligt onze prioriteit bij het primair onderwijs. Zo krijgt ieder kind op Urk de kans om zijn of haar interesses en talenten te ontdekken. En de waarde van sport en cultuur te ontdekken en zo het hele leven lang mee te dragen.

Het aanbod op Urk is inclusief, toegankelijk en bereikbaar

Het deelnemen aan sport en cultuur moet voor iedere inwoner van Urk bereikbaar zijn. Daarom zetten wij in op betaalbare mogelijkheden, ook voor kwetsbare groepen. Ook onderzoeken we de fysieke toegankelijkheid van sport- en cultuurdeelname. Zodat ook inwoners met een beperking kunnen deelnemen. Door sport- en cultuuraanbod zichtbaar te maken in de openbare ruimte vergroten we de bekendheid van het aanbod.

Urk biedt sportieve en culturele mogelijkheden voor wie zich op dit gebied verder wil ontplooiën en excelleren

Urk is in verhouding een kleine gemeente. Maar dit zegt niets over het talent dat op Urk aanwezig is. We onderzoeken de mogelijkheden om dit talent op Urk verder te laten ontwikkelen. Is dit niet mogelijk binnen de gemeentegrenzen? Dan kijken we naar de mogelijkheden buiten de gemeentegrenzen.

De deelname aan het vrijetijdsaanbod gaat omhoog

Professionele vrijetijdsbesteding is een van de pijlers binnen het programma DURF. Een zinvolle invulling van vrije tijd werkt beschermend voor kinderen en jongeren. Het verhoogt hun welbevinden en voorkomt risicogedrag. Daarom zetten wij in op een gezonde omgeving en begeleiding door professionals of getrainde vrijwilligers als rolmodel. Dit doen we door het ontwikkelen van initiatieven zoals de DURF Academie. We zetten hiermee in op blijvende sport en cultuurdeelname. Ook in de (tiener)leeftijd waarin concurrentie van andere vormen van vrijetijdsbesteding (bijbaan, school, vrienden enzovoort) toeneemt. Naast de DURF vragenlijst die wordt afgenomen op het voortgezet onderwijs, monitoren we de algehele sport en cultuurdeelname op Urk door het uitzetten van een tweejaarlijkse vragenlijst. We weten zo waar de voorkeuren van onze inwoners liggen en zetten hier via het uitvoeringsprogramma op in.

4.3.2 Urk beschikt over een veilige en laagdrempelige sportieve en culturele infrastructuur

Faciliteiten

Op Urk onderzoeken we de mogelijkheid tot het inzetten van multifunctionele gebouwen waar jong en oud kan bewegen en cultuur kan maken

De ruimte op Urk is beperkt, terwijl het aantal inwoners groeit en er meer behoefte is aan sport- en cultuurfaciliteiten. De huidige faciliteiten blijven door het verdwijnen van een aantal gebouwen nog wel in gebruik, maar komen meer onder druk te staan. Daardoor zetten we bij nieuwe ontwikkelingen op het gebied van gebouwen in op een multifunctionele en snelle inzet. Bij de ontwikkeling van de sporthal in de Zeeheldenwijk onderzoeken we of een multifunctionele inzet van zalen mogelijk is. En of we faciliteiten kunnen toevoegen om de sporthal ook in te zetten voor repetities en evenementen.

Er is een breed scala aan voorzieningen aanwezig. Deze sluiten aan bij de wensen en behoeften van inwoners

De laatste decennia groeit Urk hard. Hierdoor wordt de samenstelling van Urk steeds diverser. Ook de behoeftes op het gebied van sport en cultuur worden diverser. We zetten met deze Sport- en Cultuurvisie in op ruimte voor mogelijkheden op het gebied van sport en cultuur. En maken experiment mogelijk.

Als er op Urk geen passende ruimte is voor bepaalde initiatieven onderzoeken we mogelijkheden in de regio

Urk is een kleine gemeente met veel ambitie en talent. Hierdoor staan de faciliteiten op Urk soms onder druk. Omdat ze vol zijn, of omdat ze niet voldoen aan de vraag. Om inwoners en organisaties van Urk wel de ruimte te kunnen geven is samenwerking in de regio belangrijk. Daarom zetten wij in op goed contact met zowel buurgemeenten, de provincie als de stedelijke regio. Is er op Urk geen geschikte ruimte voor een bepaald initiatief en past het wel goed binnen de beleidsdoelstellingen? Dan wordt er gekeken of het initiatief binnen de regio wel ontwikkeld kan worden.

Openbare ruimte

Op Urk is de openbare ruimte ingericht op een manier om de inwoner en toerist uit te dagen om te sporten, bewegen en culturele activiteiten te ondernemen

We willen op Urk drempels voor het beoefenen van sport en cultuur zoveel mogelijk wegnemen. Het beoefenen van sport en cultuur hoeft niet afhankelijk te zijn van aansluiting bij een organisatie of vereniging. Daarom maken we sport en cultuur zichtbaar in de openbare ruimte en maken we deelname hieraan tijdsafhankelijk. Dit doen we bijvoorbeeld door het aanleggen van beweegroutes, het plaatsen van kunst en het beleefbaar maken van de historie van Urk.

Met sport en cultuur verbeteren we de leefbaarheid in de wijken

De fysieke leefomgeving is voor iedereen toegankelijk. Wij vinden het belangrijk dat de mogelijkheden tot sport en cultuur zichtbaar en toegankelijk zijn. We zetten daarom in op het vergroten van het aanbod van sport en cultuur in de openbare ruimte. Zo kunnen inwoners van Urk laagdrempelig meedoen en actief bekend raken met sport en cultuur. Voor veel mensen behoren sport en cultuur niet tot het dagelijks leven en vaak moet er eerst een drempel genomen worden om ermee in aanraking te komen. Door de

zichtbaarheid in de openbare ruimte te vergroten worden mensen er direct mee in aanraking gebracht. De vorm kan heel divers zijn: speeltuinen, sportvelden, uitdagende routes, kunstwerken, muurschilderingen, landmarks, monumenten, plekken om te herdenken of te herinneren, enzovoort.

Cultureel erfgoed

Op Urk behouden we het cultureel erfgoed. Daarnaast maken we het zichtbaarder en beter beleefbaar. Hiermee vertellen we het verhaal van Urk en dragen het over aan de toekomstige generaties

Cultuur is een drager van erfgoed. Denk hierbij aan onze historische dorpskern, monumenten en objecten in het museum. Maar ook aan immaterieel erfgoed zoals de Urker taal en klederdracht. Door het behouden van, zichtbaarder en beleefbaar te maken van cultureel erfgoed vertellen we het verhaal van Urk. En dragen we het over aan toekomstige generaties. Cultureel erfgoed is een breed onderwerp. Deels is dit onderwerp al geborgd in de erfgoedverordening, het archeologie beleid en het museumbeleid (in voorbereiding). In deze visie richten wij ons op het vertellen van het Verhaal van Urk. Erfgoed vormt daarbij het verhaal en culturele initiatieven maken dat het verhaal overgebracht en beleefbaar kan worden. De gemeente zet sterk in op het vertellen van het Verhaal van Urk. Dit doen we door het actief vertellen van verhalen in de openbare ruimte bij historische locaties. Het ondersteunen van de Urker Canon en evenementen zoals de Dag van de Urker Geschiedenis en de Open Monumentendag. Daarnaast geven we extra aandacht aan ons immaterieel erfgoed, zoals de Urker Taol.

4.3.3 Aanbieders van sportief en cultureel aanbod zijn sterk, vitaal en werken samen

We stimuleren inwoners om een actieve rol te spelen in het verenigingsleven

Verenigingen en stichtingen hebben de afgelopen jaren hun ledenaantallen zien dalen. Daar komt bij dat vrijwilligers ook steeds minder actief voor hun vereniging zijn. Er komt ook heel wat op de verenigingen af. Denk bijvoorbeeld aan afnemende financiële middelen, nieuwe regelgeving en eisen aan professionalisering. De maatschappij is de laatste decennia ook veranderd. Mensen worden individualistischer, zijn meer gericht op consumeren en ook de werk/privé balans is veranderd. Dit terwijl verenigingen van grote waarde zijn. Verenigingen dragen bij aan het leren van normen en waarden met leeftijdsgenoten. Inwoners die zich actief inzetten voor een vereniging voelen in grotere mate dat zij bijdragen aan de samenleving. Dat gevoel zorgt vervolgens voor voldoening en betekenisgeving in het leven. Daarom zetten wij in deze visie in op verenigingsondersteuning. Ook ontwikkelen we initiatieven die het aantrekkelijk maken om bij een vereniging betrokken te zijn.

We stimuleren samenwerking en kennisdeling tussen partners.

Verenigingen staan voor dezelfde uitdagingen en kunnen veel van elkaar leren. Daarom organiseren we tweemaal per jaar een bijeenkomst gericht op samenwerking en kennisdeling. Hier delen verenigingen waar ze mee bezig zijn, waar ze tegen aanlopen en waar ze ondersteuning bij nodig hebben. Wij onderzoeken of deze mogelijkheden voor ondersteuning er al zijn (bijvoorbeeld via sportservice Flevoland of Kunstlink) of faciliteren in deze ondersteuningsbehoefte via het budget professionalisering en kennisdeling verenigingen.

Op Urk is er een goede samenhang en samenwerking tussen de aanbieders, onderwijs, bedrijven en de gemeente

Om dit te bereiken organiseren we ontmoetingen tussen de verschillende partijen. Initiatieven koppelen we waar mogelijk aan elkaar. Bij subsidieaanvragen hebben aanvragen vanuit een samenwerkingsverband voorrang.

4.3.4 Sport, cultuur en welzijn zijn verbonden

Samen werken we aan een gezonde, veilige en kansrijke jeugd op Urk (DURF)

Binnen het programma DURF werken we aan een veilige, gezonde en kansrijke leefomgeving. Een van de beschermende factoren is professioneel begeleide vrijetijdsbesteding. Samen met partners werken we aan toegankelijk, laagdrempelige, professionele en bereikbare vrijetijdsvoorzieningen.

De gemeente faciliteert en stimuleert samenwerking tussen sport, cultuur en welzijn

Met sport- en cultuurbeleid wil je als gemeente een brede deelname aan sportieve en culturele activiteiten bevorderen. Het zorg- en welzijnsbeleid is vooral gericht op het ondersteunen van mensen met een hulpvraag. Maar beide beleidssectoren delen ook een doelstelling; zorgen dat zoveel mogelijk mensen mee kunnen (blijven) doen aan het maatschappelijke leven. Er gebeurt op Urk al van alles op dit gebied. Bijvoorbeeld binnen het programma DURF, maar ook vanuit programma's zoals Urk Mit Eenkanger en het beweegteam vanuit Caritas. Met het wekelijkse interne 'Werkplaats' overleg is er al een overlegstructuur tussen de beleidsadviseurs Sociaal Domein (onder andere onderwijs, jeugd, participatie, algemene voorzieningen, sport, cultuur en anderen). Hiermee borgen we kennisdeling en zijn de lijntjes kort om initiatieven aan elkaar te verbinden. Met de subsidieregeling innovatie en experiment willen we het mogelijk maken om meer projecten op te zetten met een verbinding tussen sport, cultuur en het sociaal domein. Door te experimenteren in pilotprojecten leren we samen wat wel en niet werkt. Van daaruit bouwen we het steeds verder uit. Zeker als we aan kunnen tonen dat de culturele activiteiten bijdragen aan minder eenzaamheid en meer zelfredzaamheid en zingeving.

4.4 Hoe komen we daar?

Het is belangrijk om met de sector in gesprek te blijven en met elkaar een uitvoeringsprogramma op te stellen. We streven ernaar om het uitvoeringsprogramma voor een periode van twee jaar uit te werken. Om verbreding in het aanbod te bereiken is breder overleg en samenwerking nodig. We spreken met de verschillende organisaties op het gebied van sport, cultuur en welzijn om tot dit overleg en deze samenwerking te komen. Voor iedere nieuwe uitvoeringsperiode van twee jaar, zetten wij een enquête uit onder de inwoners van Urk om sport en cultuurparticipatie te meten en behoeftes op te halen. Om dit alles mogelijk te maken vragen wij van het college en de gemeenteraad om het jaarbudget voor sport en cultuur in totaal met €..... te verhogen.

- Uitzetten enquête + organiseren sessies met organisaties € ..
- Uitvoering DURF Academie – sport en cultuur €..
- Uitvoeringsbudget sport en cultuurcoaches (BRC) €..
- Subsidieregeling innovatie en experiment €...
- Budget professionalisering en kennisdeling verenigingen €..-
- Mogelijkheid bieden aan verenigingen tot optredens buiten Urk €...

als er geen passende accommodatie beschikbaar is.

Bijlagen

5.1 Uitvoeringsprogramma 2024-2025

1. Op Urk is er een sportief- en cultureel aanbod voor iedereen
 - **Op Urk stimuleren we om van jongs af aan te beginnen met sport en cultuur.**
 - *In vakanties worden activiteiten georganiseerd op het gebied van sport en cultuur. Hiervoor is vanuit DURF een subsidieregeling opengesteld waar iedere keer andere partijen zich op in kunnen schrijven.*
 - *FlevoMeer Bibliotheek helpt peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en gastouders en de naschoolse opvang met (voor)lezen in hun groepen. Bijvoorbeeld door uitvoering van het programma BoekStart, de inzet van leesconsulenten en workshops. Al vroeg beginnen met voorlezen zorgt ervoor dat kinderen later meer en beter kunnen lezen. Het vergroot de woordenschat, versterkt het taalgevoel en prikkelt de fantasie.*
 - **In het primair onderwijs komen leerlingen in aanraking met sport en cultuur.**
 - *Op Urk doen we mee aan de provinciale leerlijn CultuurPLUS. Hier kunnen alle scholen gebruik maken van een menukaart met culturele activiteiten georganiseerd op Urk en in de regio.*
 - *In het schooljaar 2024 en 2025 wordt het project Cultuur in de Klas uitgevoerd. Scholen krijgen de mogelijkheid om 6 weken lang een beroepskracht*

- cultuur in te schakelen voor de uitvoering van een project beeldende kunst of muziek. (Looptijd schooljaar 2024 en 2025).*
- *De FlevoMeer bibliotheek werkt samen met basisscholen om de taal-, lees- en informatievaardigheden van kinderen te vergroten. Ook wordt er ingezet op het leesplezier van kinderen. Dit doen zij door de inzet van lees coördinatoren, de schoolbibliotheek en deskundigheidsbevordering van leerkrachten.*
 - *In het LEA overleg is DURF een vast agendapunt. Hierin worden ook activiteiten en wensen op het gebied van sport en cultuur besproken.*
 - **Het aanbod op Urk is inclusief, toegankelijk en bereikbaar.**
 - *Aan een aantal partijen worden structurele subsidies verstrekt om Op Urk hebben we een Kindpakket. Dit maakt het mogelijk om voor minima een tegemoetkoming aan te vragen in de kosten voor lidmaatschap aan een sport- of cultuurvereniging.*
 - *Er wordt meer bekendheid gegeven aan het Kindpakket bij sport- en cultuuraanbieders en aan inwoners. Dit doen we in jaargesprekken, via folders, de website en advertenties in het Urkerland.*
 - *Voor de bekostiging van HaFaBra muziekonderwijs wordt een subsidie verleend aan muziekverenigingen in de gemeente Urk. Zodat het behalen van een muziekdiploma (A of B) bereikbaar blijft voor jeugdleden.*
 - *Er worden twee pop-up sport- en cultuurcontainers geplaatst. Deze kunnen voor een periode worden gebruikt door sport- en cultuuraanbieders om sport en cultuur laagdrempelig aan te bieden en dicht bij de inwoners te brengen.*
 - *Sport en Cultuur coaches vervullen voor de Urker inwoners een herkenbare en belangrijke rol als coach op het gebied van sport, cultuur en onderwijs.*
 - *Vanaf 2025 gaat de zorgplicht van gemeenten voor bibliotheken in. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor voldoende en volwaardige bibliotheken. Gemeenten moeten faciliteren en erop toe zien dat bibliotheken de 5 maatschappelijke functies van de bibliotheek kunnen uitvoeren. Dat zijn: kennis en informatie beschikbaar stellen, mogelijkheden bieden voor ontwikkeling en educatie, stimuleren om te lezen, ontmoetingen en debatten organiseren, mensen laten kennismaken met kunst en cultuur. Middels de structurele subsidiebeschikking stellen wij de bibliotheek in staat om aan deze taken te voldoen.*
 - **Urk biedt sportieve en culturele mogelijkheden voor wie zich op dit gebied verder wil ontplooiën en excelleren.**
 - *Door middel van de DURF academie geven wij Urker jongeren de mogelijkheid zich binnen het verenigingsleven professioneel gezien te ontwikkelen.*
 - *Voor de bekostiging van HaFaBra muziekonderwijs wordt een subsidie verleend aan muziekverenigingen in de gemeente Urk. Zodat het behalen van een muziekdiploma (A of B) bereikbaar blijft voor leden.*
 - *Door de deelname van de gemeente Urk aan de Stedelijke Cultuurregio Zwolle en Flevoland maken we het mogelijk om ontwikkelkansen binnen de regio te benutten gericht op het ontwikkelen van Urker talent. Een voorbeeld hiervan is het hybride productiehuis VACTOR en Carte Blanche.*
 - *Gemeente Urk zoekt binnen haar eigen bedrijfsvoering naar kansen voor professionele jonge kunstenaars om zich te ontwikkelen. Bijvoorbeeld door*

kunstenaars relatiegeschenken te laten ontwikkelen en een rol te laten spelen bij initiatieven rondom kunstwerken in de openbare ruimte.

- *Ieder jaar wordt er een sport en cultuurverkiezing georganiseerd. Met daarin prijzen in de verschillende categorieën (muziek, beeldend en letteren, uitbreiding sport). Dit wordt een jaarlijks feestelijk moment waarin we het talent op Urk vieren en de mogelijkheden op dit gebied breed kenbaar maken aan de inwoners van Urk.*
- **De deelname aan het vrijetijdsaanbod gaat omhoog.**
 - *Vanaf 2023 meten wij iedere twee jaar de deelname aan het vrijetijdsaanbod op Urk zodat we dit beter in kaart krijgen.*
 - *We organiseren iedere vakantie een sport- en cultuurweek. Er vinden dan sportieve en culturele activiteiten plaats. Deze zijn vrij toegankelijk, gratis of tegenover een beperkt tarief.*
 - *We plaatsen twee sport- en cultuurcontainers. Deze kunnen voor een periode worden gebruikt door sport- en culturaanbieders om sport en cultuur zo laagdrempelig en dicht bij de inwoner te brengen.*
 - *We organiseren de DURF-academie. Hier kunnen verenigingen zich bij aansluiten en jongeren de mogelijkheid geven een professionele rol te vervullen binnen hun verenigingen tegenover een financiële tegemoetkoming. Zo dragen we bij aan de betrokkenheid van jongeren bij verenigingen en het vrijwilligerstekort binnen verenigingen.*
 - *Om jongeren langer betrokken te houden bij verenigingen zetten we met de DURF academie in op vrijwilligerswerk en talentontwikkeling binnen de club.*
- **Urk biedt een leven lange vrije keuze in een diversiteit aan sport, en cultuuractiviteiten.**
 - *Aanbod op het gebied van sport en cultuur wordt zichtbaar gemaakt en gepromoot via de DURF app en de socials van DURF.*
 - *De mogelijkheden op het gebied van sport en cultuur worden zichtbaar gemaakt aan de inwoners van Urk. Bijvoorbeeld door activiteiten in de openbare ruimte; georganiseerd door sport- en cultuurcoaches en de pop-up sport en cultuurcontainers.*
 - *Daarbij zetten we in op het maken van verbindingen binnen het sociaal domein. Zodat sport en cultuur worden ingezet als middel om het welzijn van inwoners te vergroten. Hierbinnen is aandacht voor andere doelgroepen, zoals ouderen.*
 - *We ontwikkelen een subsidieregeling voor lokale initiatieven en experiment. Binnen deze regeling leggen we de nadruk op het aangaan van nieuwe verbindingen tussen verschillende disciplines en sectoren. Op deze manier hopen we de gewenste verbreding te bereiken en het draagt bij aan een nog aantrekkelijker gemeente.*

Urk beschikt over een veilige en laagdrempelige sportieve en culturele infrastructuur
Faciliteiten

- **Op Urk wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheid tot het inzetten van multifunctionele gebouwen waar jong en oud kan bewegen en cultuur kan maken.**

- *De mogelijkheid wordt onderzocht om in de nieuwe sporthal in de Zeeheldenwijk ook ruimte te voorzien voor welzijnspartijen en culturele partijen voor repetities en uitvoeringen.*
- *FlevoMeer bibliotheek Urk zoekt samenwerking met maatschappelijke en culturele partijen op Urk. Bijvoorbeeld door het faciliteren van ruimte aan het juridisch loket, financieel spreekuur en evenementen van SCAB.*
- *Ieder kwartaal vindt er een overleg plaats tussen beleidsambtenaren sport, cultuur en gebouwenbeheer. Hier worden wensen en mogelijkheden met betrekking tot gebouwen besproken.*
- **Er is een breed scala aan voorzieningen aanwezig, aansluitend bij de wensen en behoeften van inwoners.**
 - *Op basis van de tweejaarlijkse enquête worden wensen ten opzichte van sport en cultuur opgehaald en onderzocht of deze op Urk gerealiseerd kunnen worden.*
- **Als er op Urk geen passende ruimte is voor bepaalde initiatieven worden mogelijkheden in de regio onderzocht.**
 - *Gemeente Urk is aangesloten bij de cultuurregio Zwolle en Flevoland. Zodat we als kleine gemeente kunnen profiteren van (boven)regionale voorzieningen.*
 - *Als er door gebrek aan geschikte ruimte bepaalde initiatieven die van groot belang worden geacht, niet kunnen plaatsvinden in de gemeente Urk wordt er gezocht naar mogelijkheden bij Theater 't Voorhuys in Emmeloord. Hiervoor wordt een subsidieregeling opgesteld zodat er een tegemoetkoming geboden kan worden in de extra kosten.*

Openbare ruimte

- **Op Urk is de openbare ruimte ingericht op een manier zodat zowel de inwoner als toerist uitgedaagd wordt om te gaan sporten, bewegen en culturele activiteiten te ondernemen.**
 - *Er worden twee pop-up containers geplaatst in de openbare ruimte. Deze kunnen voor een periode worden gebruikt door sport- en cultuuraanbieders om sport en cultuur zo laagdrempelig en dicht bij de inwoner te brengen.*
 - *Kunstzinnige projecten in de openbare ruimte worden gestimuleerd. Bijvoorbeeld jonge kunstenaars die aan de slag gaan met kottersonderdelen. Als herinnering aan de sanering van veel kotters en als trots op de visserijsector van Urk.*
 - *Er wordt een Urban Dance Ground geplaatst en met partners gezocht naar verdere invulling ervan.*
 - *De toegangshal van het gemeentehuis wordt beschikbaar gesteld aan lokale kunstenaars voor het tentoonstellen van beeldende werken.*
 - *Er wordt een wandelroute ontwikkeld met beweeg en zingeving activiteiten (QR-fit)*
 - *Bij initiatieven in de openbare ruimte wordt onderzocht of beeldende kunst hier op een aanvulling kan leveren. Bijvoorbeeld door het ontwikkelen van street-artprojecten zoals bij de Strandkiosk.*
 - *Inwoners en toeristen maken kennis met het verhaal van Urk. Dit doen we door bij historische locaties de geschiedenis van Urk zichtbaar en beleefbaar te maken. Bijvoorbeeld door het plaatsen van informatieborden of andere middelen om het verhaal te vertellen.*
- **Door middel van sport en cultuur verbeteren we de leefbaarheid in de wijken.**

- *Sport- en cultuurcoaches zijn zichtbaar en actief in de wijk en dragen daarmee bij aan leefbaarheid.*

Cultureel erfgoed

- **Door het behouden en beter zichtbaar en beleefbaar te maken van cultureel erfgoed wordt het verhaal van Urk verteld en overgedragen aan toekomstige generaties.**
 - *De Urker Canon wordt financieel ondersteund. Zodat de geschiedenis van De monumentendag wordt extra onder de aandacht gebracht zowel onder inwoners van Urk als toeristen. Hiervoor is een werkgroep ingericht met daarin een adviseur communicatie, adviseur cultuur, adviseur toerisme, adviseur evenementen en Stichting Urk Promotie. Doel is om op deze dag meer activiteiten te ontwikkelen rondom de deelnemende monumenten en meer bekendheid te geven aan de Open Monumentendag.*
 - *Gemeentelijk museum 'Het Oude Raadhuis' herbergt de collectie die het "Verhaal van Urk" vertelt en maakt de geschiedenis van Urk beleefbaar voor een breed publiek. Het museum wordt gefinancierd en gefaciliteerd door de gemeente Urk. Het museum is onderdeel van de begroting van Gemeente Urk. Ook is er voorzien in 2 betaalde krachten in de vorm van een manager en een beheerder. Er is regelmatig overleg met de gemeente over actualiteiten die spelen in het museum. Momenteel wordt er gewerkt aan een beleidsplan in het Museum. Hierin wordt ook een mogelijke verzelfstandiging van het museum onderzocht.*
 - *We doen als gemeente mee aan het samenwerkingsverband Nedersaksisch. Hierin worden initiatieven op het gebied van Nedersaksisch gedeeld en samenwerkingsmogelijkheden verkend.*
 - *Het 'Verhaal van Urk' heeft een plekje in het cultuureducatie onderwijsproject van de provincie: CultuurPlus. Vanaf 2025 wordt er weer een nieuw programma cultuureducatie door de provincie samengesteld. Gemeente Urk is bij de evaluatie en nieuwe ontwikkeling betrokken.*
 - *Stimuleren van samenwerking tussen verschillende organisaties actief op cultureel erfgoed. Er was sprake van een overlegverband. Genaamd de cultuurkoepel. Hierin waren een groot aantal van de culturele organisaties op Urk verbonden. De gemeente had geen rol in dit overlegverband. Corona heeft gemaakt dat het samenkomen bemoeilijkt werd. Vanuit de gemeente wordt er een tweejaarlijks overleg gestart op het gebied van erfgoed. Doel is om ervaringen te delen en nieuwe initiatieven te ontwikkelen.*
 - *Onderzoeken hoe verenigingen op het gebied van varend erfgoed ondersteund kunnen worden.*

Aanbieders van sportief- en cultureel aanbod zijn sterk, vitaal en werken samen

- **Inwoners worden gestimuleerd om een actieve rol te spelen in het verenigingsleven.**
 - *We organiseren de DURF-academie. Hier kunnen verenigingen zich bij aansluiten en jongeren de mogelijkheid geven een professionele rol te vervullen binnen hun verenigingen tegenover een financiële tegemoetkoming. Zo dragen we bij aan de betrokkenheid van jongeren bij verenigingen en het vrijwilligerstekort binnen verenigingen.*

- **Samenwerking en kennisdeling tussen partners wordt gestimuleerd.**
 - *Tweemaal per jaar wordt er een bijeenkomst organiseert rondom dit thema om behoeftes en wensen op te halen.*
 - *Er wordt een subsidieregeling professionalisering en kennisdeling verenigingen opengesteld. Hiermee kunnen op basis van opgehaalde wensen activiteiten worden georganiseerd.*
 - *Er wordt een verenigingsondersteuner vanuit de sport- en cultuurcoach regeling aangesteld. De verenigingsondersteuner zet zich in voor samenwerking binnen het veld, is vraagbaak en ondersteunt bij de realisering van initiatieven.*
 - *De verenigingsondersteuner maakt relevante subsidies en bijeenkomsten bekend op een website.*
 - *Samenwerking stimuleren tussen Urk fm en Omroep 527 bij de vorming van een streekomroep. In de afgelopen beleidsperiode was de noodzaak tot samenvoegen er niet. Dit is ook nog geen verplichting. Dit gaat per 2026 veranderen. Daarom is het nu tijd om dit weer op te pakken. Er worden hierover gesprekken gevoerd met Urk FM, Omroep 527 en de adviesorganisatie voor lokale omroepen NLPO.*

- **Op Urk is er een goede samenhang en samenwerking tussen de diverse aanbieders, onderwijs, bedrijven en de gemeente.**
 - *Een van de voorbeelden is de werkgroep 'DURF doet mee' waarin de sport en cultuurpartners gekoppeld zijn aan professionals uit de preventie, welzijns- en onderwijssector.*
 - *Als vervolg op het cultuurplatform worden tweemaal per jaar alle culturele verenigingen bij elkaar gebracht om hier het lopende en komende jaar te bespreken. De gemeente is de organiserende en faciliterende partij.*
 - *Samenwerking stimuleren tussen Urk FM en de regionale omroepen binnen de Noordoostpolder bij de vorming van een streekomroep.*

Er worden verbindingen gelegd tussen sport, cultuur en welzijn.

- **Gezamenlijk werken we aan een gezonde, veilige en kansrijke jeugd op Urk.**
 - *Op basis van de vragenlijst van DURF die wordt uitgezet onder jeugd op Urk wordt gewerkt aan een kansrijke, veilige en gezonde jeugd. Partners kunnen hiervoor middels interventieplannen financiering vragen voor initiatieven die hieraan bijdragen.*
- **De gemeente faciliteert en stimuleert samenwerking tussen sport, cultuur en welzijn.**
 - *Een keer per twee jaar wordt er een breed overleg sociaal domein georganiseerd. Hiervoor worden alle partijen op het gebied van sport, cultuur en welzijn uitgenodigd en door middel van een inspirerende sessie gewerkt aan voor gemeente Urk relevante thema's.*
 - *Vanuit DURF worden er meermaals per jaar samenwerkings sessies georganiseerd met welzijn, sport, cultuur en onderwijs.*
- **De samenwerking met het sociaal domein wordt gezocht en benut. Zodat er ook voor kwetsbaren sportief en cultureel aanbod is.**
 - *De gemeente faciliteert initiatieven op het gebied van sport en cultuur die een bijdrage leveren aan zelfredzaamheid, preventie en kwetsbare*

doelgroepen. Waar mogelijk wordt de meerwaarde van sport en cultuur gezocht in thema's uit de Brede SPUK regeling (looptijd tot en met 2026). De thema's zijn; Terugdringen Gezondheidsachterstanden, Kansrijke Start, Mentale Gezondheid, Aanpak overgewicht en obesitas, Valpreventie, Leefomgeving, Opgroeien in een Kansrijke Omgeving, Vroeg signalering Alcoholproblematiek, Versterken sociale basis, Mantelzorg, Eén tegen Eenzaamheid en Welzijn op recept.

o Gemeente Urk kent een relatief hoog aantal laaggeletterden (namelijk 20% van alle inwoners bron: ROA, 2020). In samenwerking met Caritas Urk, Firda en FlevoMeer Bibliotheek wordt middels het Startpunt Taal, Ontwikkelen en Participeren (TOP Urk) inzet gepleegd om deze doelgroep beter te bereiken en te faciliteren. Met als uiteindelijk doel de zelfredzaamheid en participatie van deze doelgroep te verbeteren en laaggeletterdheid te bestrijden. Het TOP is een pilot, die in ieder geval loopt tot en met 2025.

5.2 Terugblik sportnota

In de sportnota 2019-2022 staan onderstaande doelstellingen. Bij elke doelstelling geven we aan of deze wel, niet of deels behaald is. Daarnaast zijn er een aantal extra zaken gerealiseerd, die destijds niet als doelstelling waren vastgesteld.

Doelstelling behaald Doelstelling gedeeltelijk behaald Doelstelling niet behaald

Doelstelling 1: Stimuleren sportdeelname onder diverse doelgroepen

Senioren

- **Stimuleren** en versterken aanbod onder kwetsbare doelgroepen als ouderen, mensen met een beperking en/of chronisch zieken.
- **Vergroten** en stimuleren sportaanbod voor senioren.

Jeugd

- **Continueren** sport-, spel- en beweegweek.
- **Stimuleren** sport en bewegen op scholen met oog voor de inactieve jeugd.
- **Buurtsportcoaches** hebben een grote sociale rol in de wijk en stimuleren een omgeving waarin jongeren en doelgroepen de mogelijkheid krijgen om zich in te zetten

als begeleider (LSR-cursus), zodat deze de buurtsportcoach kunnen ondersteunen bij het uitvoeren van activiteiten en evenementen.

- **Buurtsportcoaches** meten de beweegvaardigheid middels de MQ schooltest.

Mensen met een beperking en chronisch zieken

- **Vergroten** en stimuleren sportaanbod voor mensen met een beperking
- **Sportverenigingen** worden gestimuleerd tot het opzetten en integreren van aanbod waar sportactiviteiten voor de kwetsbare doelgroep (senioren, mensen met een beperking/chronische aandoening) worden aangeboden. Sportverenigingen die zich voor deze groepen openstellen en een sportaanbod verzorgen, worden ondersteund en kunnen hiervoor incidenteel gebruik maken van een stimuleringssubsidie vanuit de gemeente. De stimuleringsregeling heeft een beperkt budget en moet actief voor de inactieve doelgroep worden ingezet.
- **De gemeente Urk** zet zich in om sport toegankelijk te maken voor mensen met een beperking. De basismaterialen voor aangepast sporten, zoals een sportrolstoel, komen in aanmerking voor een vergoeding vanuit de WMO. Bij specialistische materialen zoals een sportprothese of een handbike wordt per situatie gekeken naar de mogelijkheden.

Minima-inkomens

- **Mensen** met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm kunnen voor kinderen van 4 tot 18 jaar gebruik maken van het 'kind pakket'. Hiermee wordt ook voor de minimagezinnen sport en cultuur toegankelijk gemaakt.

Doelstelling 2: Versterking en ontwikkeling van de sportaccommodaties

- **Behouden** en uitbreiden van de sportinfrastructuur. De doelstellingen rondom sportaccommodaties worden behaald in samenwerking met diverse partijen, zoals SSU, sportaanbieders en de gemeente Urk.
- **Er** komt onderscheid in tariefstelling voor het gebruik van de sportaccommodaties, zodat verenigingen met een aantrekkelijk tarief kunnen blijven sporten en andere (commerciële) aanbieders en gebruikers tegen kostprijs kunnen huren. De ondersteuning via huurtarieven beperkt zich tot de verenigingen die ruimte huren van de gemeentelijke sportaccommodaties (de Noord en de Nagel).
- **De** visie voor de Sportboulevard wordt de komende periode uitgewerkt en uitgevoerd, waarbij ook gekeken moet worden naar uitbreiding van gebouwen en voorzieningen. De gemeente streeft ernaar dat alle voorzieningen voldoen aan de eisen.
- **Verenigingen** worden geïnformeerd over de mogelijkheden om te verduurzamen op o.a. energieverbruik.
- **Sportverenigingen** waarvan de overkoepelende bond is aangesloten bij NOC*NSF en die een bancaire financiering nodig hebben voor de bouw, aanleg, renovatie en/of aankoop van een sportaccommodatie, kunnen een aanvraag voor een borgstelling indienen bij de gemeente Urk en de Stichting Waarborgfonds Sport (SWS).

Doelstelling 3: Toegankelijke en beweegvriendelijke openbare ruimte

- **Urk** is een jonge, groeiende gemeente. Bij de inrichting van de openbare ruimte dient voldoende rekening gehouden te worden met de speelbehoefte van kinderen in de verschillende leeftijdsgroepen. De gemeente wil door het realiseren van openbare (sport- en beweging)voorzieningen en door een goede samenwerking met de commerciële sportaanbieders, het sporten en bewegen bij de ongeorganiseerde sporters te stimuleren.

- De gemeente gaat investeren in wandel- en fietsgebieden, zoals de ontwikkeling van nieuwe natuur (Het Urkerveld) en het gebied rondom de Sportboulevard.
- De gemeente stimuleert de totstandkoming van een mountainbikeparcours.

Doelstelling 4: Faciliteren van sportevenementen

- **Evenementen** hebben een positief effect op de gemeenschap. De gemeente Urk moedigt evenementen aan die sport en gezondheid bevorderen. Voor de volledige visie en kaders omtrent evenementen wordt verwezen naar het evenementenbeleid.

Doelstelling 5: Ondersteunen en stimuleren van sportverenigingen

- **Vergroten** van de zelfredzaamheid van sportaanbieders op Urk. Doel van de ondersteuning is het verbeteren van de interne organisatie en het beter benutten van kansen in de omgeving.
- **Stimuleren** van gezonde sportkantines en rookvrije sportparken en accommodaties.
- **Informer** over en benutten van (landelijke) subsidiemogelijkheden en fondsen. De gemeente stimuleert en denkt mee in het aanvragen van externe financieringsbronnen.
- **Ontwikkeling** van de buurtsportcoaches ten aanzien van project- en procesmatig werken. De buurtsportcoaches hebben een begeleidende, stimulerende en opbouwende rol, waarna het ontwikkelde aanbod wordt uitgevoerd door een sportaanbieder, vrijwilligers of een andere organisatie.
- **Bredere** blik voor buurtsportcoaches. Inwoners en sportaanbieders kunnen bij de buurtsportcoaches terecht met vragen en kunnen ondersteund worden waar nodig. De buurtsportcoaches zetten nadrukkelijker in op de maatschappelijke organisaties en sportverenigingen die de verbinding en ontmoeting mogelijk maken.

5.3 Terugblik cultuurnota

In de cultuurnota 2019-2022 staan onderstaande doelstellingen. Bij elke doelstelling geven we aan of deze wel, niet of deels behaald is. In het geheel trekken we de conclusie dat er best veel van de doelstellingen bereikt, of gedeeltelijk bereikt zijn. De cultuurvisie was het eerste beleidsdocument sinds 1996. Ook is er voor het eerst een werkbudget en formatie voor een beleidsmedewerker cultuur ingezet. De cultuurvisie was een experiment wat houvast gaf bij het oppakken van ambities. Deze ambities waren groot en divers. Het maken van keuzes, afbakenen van werkzaamheden en het formuleren van gerichtere doelstellingen zijn leerpunten we meenemen bij het formuleren van de nieuwe beleidsvisie.

Doelstelling behaald Doelstelling gedeeltelijk behaald Doelstelling niet behaald

Media en letteren

- **Samenwerking** stimuleren tussen bibliotheek en andere partners.

Lopende doelstelling. Ontwikkeling Huis voor Taal naar een Taal-ontwikkelpunt (TOP Urk). Verbreding van doelgroep en aanbod.

- **Inzetten** op de bestrijding van laaggeletterdheid en taalachterstanden.

Lopende doelstelling: Via de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) ontvangen gemeenten elk jaar budget voor volwasseneneducatie en de aanpak van laaggeletterdheid. Met een gedeelte van de middelen wordt formeel aanbod ingekocht via het ROC Friese Poort. Het overige gedeelte van de middelen wordt ingezet voor het non-formele aanbod via het Taal Ontwikkel Punt Urk.

- **Onderzoeken** hoe bibliotheek en Huis voor Taal een rol kunnen spelen bij inburgering en participatie van nieuwkomers.

Lopende doelstelling; Middels het Taal Ontwikkel Punt wordt ingezet op de doelgroep "participatiedeelnemers". Hiermee wordt de doelgroep bedoeld die na een periode van inburgering en maatschappelijke begeleiding van Vluchtelingenwerk nog onvoldoende zelfredzaam is.

- **Controle** op de uitvoering van de 5 wettelijke functies van de bibliotheek.

Lopende doelstelling; voldaan aan de 5 wettelijke functies van een bibliotheek is 1 van de toetsingsvoorwaarden bij de vaststelling van de jaarlijkse subsidie aan de bibliotheek.

- **Multifunctionele inzet** van het bibliotheek gebouw stimuleren.

FlevoMeer bibliotheek zoekt samenwerking met maatschappelijke en culturele partijen op urk. Bijvoorbeeld door het faciliteren in ruimte aan het juridisch loket, financieel spreekuur en evenementen van SCAB.

- **Samenwerking stimuleren** tussen Urk fm en Omroep 527 bij de vorming van een streekomroep.

In de afgelopen beleidsperiode was de noodzaak tot samenvoegen er niet. Dit is ook nog geen verplichting vanuit de NLPO. Wel worden er samenwerkingsmogelijkheden verkend. Dit is ook een van de gespreksonderwerpen tijdens het tweejaarlijks gesprek met de lokale omroep. In de nieuwe beleidsperiode is dit wel een prioriteit vanwege de verandering binnen het systeem.

Cultureel (immaterieel) erfgoed, archeologie en monumenten

- Inwoners en toeristen **kennis laten maken** met onze tradities, kunst, cultuur en erfgoed oor tentoonstellingen, evenementen, fiets en wandelroutes.

We hebben verschillende wandelroutes gefaciliteerd rondom thema's die interessant zijn voor zowel de bezoeker als de inwoner van Urk. Denk aan de dienstmeisjesroute, terugbrengen van de fundamenten van de luchtwachtstoren en de route rondom het Paalscherm.

- **Waarborgen** dat het erfgoed dat Urk rijk is beschermd en beter ontsloten wordt.

Lopende doelstelling binnen de erfgoedverordening.

- Jeugd **in aanraking brengen** met het cultureel erfgoed op Urk door educatie en het organiseren van een "Dag van de Urker geschiedenis".

Er is een leerlijn ontwikkeld in het museum en de Dag van de Urker Geschiedenis wordt jaarlijks met een waarderingssubsidie ondersteund.

- De monumentendag extra **onder de aandacht brengen**.

Projectgroep heeft zich ingezet de monumentendag te verbeteren. De wandel en fietsroute is vernieuwd en monumenten worden uitgedaagd aan te sluiten op het jaarlijkse thema en erfgoed een prominente rol te geven.

- **Stimuleren van samenwerking** tussen verschillende culturele organisaties.

Er was sprake van een overlegverband. Genaamd de cultuurkoepel. Hierin waren een groot aantal van de culturele organisaties op Urk verbonden. De gemeente had geen rol in dit

overlegverband. Corona heeft gemaakt dat het samenkomen bemoeilijkt werd. Het vraagt aandacht om dit weer opnieuw aan te zwengelen. Wel is er binnen DURF een actief overlegverband waar veel culturele partners actief op aansluiten.

- Klederdracht zoveel mogelijk **behouden en stimuleren**.

Museum het Oude Raadhuis organiseert om het jaar de Nationale Dag van de Klederdracht.

- 'Urker taol' **onder de aandacht brengen**.

We zijn als gemeente aangesloten bij het convenant Nedersaksisch en ondersteunen projecten op dit gebied. Ook doen we mee aan kennisdeling met andere gemeenten.

- **Aandacht** voor bescherming IJsselmeer visserij.

Hier is vanuit het beleidsveld cultuur geen aandacht aan besteed.

- Gemeentelijk museum 'Het Oude Raadhuis' **faciliteren en adviseren**.

Museum is onderdeel van de begroting van Gemeente Urk. Ook is er voorzien in 2 betaalde krachten in de vorm van een manager en een beheerder. Er is regelmatig overleg met gemeente over actualiteiten die spelen in het museum.

- De kunstprijz **uitbreiden** met een Urker Taol verhalenprijs

Naast een muziekprijs wordt er eens in de drie jaar ook een Urker Taol prijs uitgereikt. De eerste editie ging over het schrijven van verhalen. De tweede editie over het vertellen van verhalen. Beide edities waren een succes met veel deelnemers.

- **Beschermen en waarborgen** van het Watererfgoed.

Er is een convenant Watererfgoed afgesloten samen met gemeente Noordoostpolder.

Beeldende kunst en bouwkunst

- **Meer aandacht** voor onderhoud van kunstwerken en beeldbepalende gebouwen in de openbare ruimte.

Dit wordt opgepakt binnen de afdeling ruimte.

- **Zichtbaarheid en bekendheid** van beeldende kunst en bouwkunst vergroten.

Geen beleidsprioriteit geweest.

- **Bijhouden** lijst van beeldbepalende panden en objecten.

Geen lijst opgesteld.

- **Onderzoek** naar het realiseren van een kunstuitleen.

Gespreksonderwerp maar geen uitvoering aan gegeven.

- Aanbod van werk- en expositiemogelijkheden **inventariseren**.

Geïntariseerd en onderwerp binnen gesprekken met gebouwenbeheer om mogelijkheden te kunnen benutten.

- **Inzetten** op samenwerking tussen scholen, culturele partners en kunstenaars.

Bekendheid aan gegeven en incidenteel ondersteund.

- Talentontwikkeling **stimuleren**.

Actief op ingezet door activiteiten te organiseren en wedstrijden en prijzen op te zetten op het gebied van cultuur.

- Palenscherp **afmaken en onderhouden**.

Project is afgerond.

Amateurkunst en podiumkunst

- Deelname van jeugd aan amateur- en podiumkunst **stimuleren**.

Binnen het programma DURF wordt hier op ingezet.

- Driejaarlijks cyclus **ontwikkelen** culturele prijs (kunstprijs, muziekprijs en verhalenprijs).

Prijzen zijn uitgebreid en uitgevoerd door verschillende culturele partners.

- Aanbod van repetitieruimtes **inventariseren**.

Aanbod en verdere mogelijkheden ook buiten gemeentegrenzen zijn in kaart gebracht.

- **Inzetten op samenwerking** tussen culturele partners en scholen.

Deelgenomen aan evaluatie en doorontwikkeling van cultuureducatieprogramma Cultuur met Kwaliteit.

Kunst en cultuureducatie

- Het culturele "Urker" aanbod **inventariseren**

FlevoMeer bibliotheek heeft het aanbod op Urk geïnventariseerd en brengt scholen op de hoogte van het beschikbare aanbod.

- **Stimuleren** Urker jeugd om deel te nemen aan cultuur

Veel initiatieven opgezet om dit te stimuleren. Bijvoorbeeld gratis vakantieactiviteiten.

- **Overleg** tussen cultuurcoaches, onderwijs en culturele organisaties stimuleren, organiseren en faciliteren.

Overleg is wel opgestart maar door corona niet helemaal op gang gekomen.

- **Cultuureducatie op het voortgezet onderwijs stimuleren.**

Prioriteit lag bij het primair onderwijs.

- Het lokale verhaal van Urk **bewaren en overbrengen**.

Programma ontwikkeld binnen het museum en aandacht aangegeven binnen provinciale lesprogramma Cultuur met Kwaliteit.

- **Stimuleren** van en tot stand komen van een Urker onderwijspakket.

Geen specifiek Urker onderwijspakket. Maar ingezet op betere vertegenwoordiging binnen het provinciale pakket

5.4 Lopende beleidsnota's en programma's

Lokaal sport- en cultuurakkoord II 2023 – 2026

Het sport en cultuurakkoord II richt zich op drie ambities:

- Het fundament op orde
- Een groter bereik
- Meer zichtbare betekenis.

De ambities zijn leidend en geven een kader mee voor verdere uitwerking. Sport en cultuur is hierin gelijk vertegenwoordigd. De ambities zijn een onderdeel van deze Sport- en Cultuurvisie 2024-2033.

Brede regeling combinatiefunctionaris 2023 – 2026

De gezamenlijke ministeries en VNG/VSG zetten zich in om de komende jaren vraaggericht de toeleiding en begeleiding naar sport, en cultuuraanbod te versterken. Dit om meer mensen actief te betrekken bij het deelnemen aan sport- en cultuur. Om daarmee gezonder,

actiever en fitter te worden. Dit doen ze vanuit de verbinding met andere domeinen, zoals zorg, onderwijs en welzijn. Op Urk hebben de sport- en cultuurcoaches deze functie.

Coalitieakkoord 2022 – 2026

De raad richt zich voor de komende periode op verschillende thema's. Voor sport en cultuur zijn dit de belangrijke punten uit het coalitieakkoord:

- Openbare ruimte en speelplaatsen. In samenwerking met buurtverenigingen en inwoners wordt de in- richting en het beheer van de openbare ruimte verbeterd. Daarbij is extra aandacht voor speelplaatsen.
- Een samenleving waarin iedereen kan meedoen. We investeren in openbare ruimte waar al onze inwoners kunnen verblijven en zich gezien en gewaardeerd weten.
- Verankering van DURF en het IJslandse preventiemodel. We blijven dit via een programmatische aanpak door ontwikkelen. Denk daarbij onder andere aan: begeleide vrijetijdsbesteding, ouderbetrokkenheid en preventie en handhaving.
- Een gezonde leefstijl. Bewegen en verantwoorde ontspanning zijn gezond en belangrijk, of dit nu individueel of in clubverband geschiedt. Het gemeentebestuur bevordert daarom goede faciliteiten en accommodaties. Verantwoorde sportactiviteiten leveren een positieve bijdrage aan de vorming en gezondheid van de jeugd. Ook heeft sport voordelen voor sociale verbanden, voor gezag, het rekening houden met elkaar, het bijbrengen van orde en regel, waarden en normen.
- Stimuleren verenigingen, vrijwilligers en mantelzorgers. Verenigingen vervullen een belangrijke maatschappelijke rol. Daar waar zij invulling kunnen geven aan maatschappelijke opgaven juichen we dan van harte toe en faciliteren we waar mogelijk. Vrijwilligers en mantelzorgers moeten op hun waarde worden geschat.
- Kunst, cultuur en creativiteit. Dit verrijkt het leven en de samenleving. Creatief bezig zijn benadert mensen vanuit hun talenten en vergroot de mentale veerkracht. Het werkt preventief voor jong en oud, omdat je er vaardigheden mee ontwikkelt en contacten mee op doet. De domeinen cultuur, welzijn, participatie en gezondheid zijn zo met elkaar verbonden. De cultuurnota wordt geactualiseerd in nauwe afstemming met de participanten van de cultuurkoepel.
- De Urker Taal. De Urker taal is een verbindende factor. We sluiten aan bij het convenant Nedersaksische Taal en promoten onze taal.
- Ruimte voor culturele expressies. We investeren onder andere door slimme en efficiënte inzet van gebouwen.

Beleidsplan Sociaal Domein 2024 – 2027

De sport- en cultuurvisie wordt apart benoemt binnen het beleidsplan Sociaal Domein. De waarde van sport en cultuur voor onze gemeenschap benadrukken we hierdoor extra.

DURF 2023 – 2043

DURF is de lokale vertaling van het programma Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO). Deze aanpak is gebaseerd op wetenschappelijke inzichten om middelengebruik (alcohol, tabak en drugs) door jongeren te voorkomen en welbevinden onder jongeren te verbeteren. Het model richt zich naast de jongeren zelf ook op hun omgeving. DURF is er voor iedereen, maar richt zich met name op jongeren zelf en hun omgeving. De focus ligt hierbij op de leeftijd van 0-28 jaar. DURF richt zich op de volgende doelen:

- 1. In 2043 ervaren Urker jongeren hun (mentaal) welbevinden positief; zij gebruiken 25 procent minder middelen; zij besteden 25 procent meer tijd aan zingeving, sport en cultuur en ervaren 20 procent minder psychische klachten.
- 2. In 2043 leven de Urker jongeren in een positief opgroeiklimaat, zij ervaren 30 procent meer ouderbetrokkenheid en is de schoolbeleving 30 procent positiever.

Speelbeleid

Nieuw speelbeleid is in voorbereiding. Spelen is nauw verbonden met sport. Het heeft een grote bijdrage aan bewegen in verschillende doelgroepen. Een goede interne afstemming tussen de Beleidsadviseurs Sport en Spelen zijn daarom heel belangrijk.

5.4.1 Overige nota's en programma's met raakvlakken in mindere mate

Inclusie agenda

Nieuw inclusiebeleid is in voorbereiding. De laatste decennia groeit Urk hard. Hierdoor wordt de samenstelling van Urk steeds diverser. Urk moet een plek zijn waar het niet uitmaakt wie je bent, een samenleving waar ruimte is voor iedereen. Waar iedereen zijn bijdrage kan leveren als volwaardig lid van de gemeenschap. Op Urk telt iedereen mee. In de inclusieagenda staan concrete acties opgenomen over wonen, leven en werken.

Integraal beheerplan openbare ruimte (IBOR)

Sport en cultuur worden steeds meer een onderdeel van de openbare ruimte. Een goede integrale samenwerking is daarom belangrijk. In het IBOR-overleg is altijd een beleidsadviseur van Sport of Cultuur vertegenwoordigd. Dit is om nieuwe initiatieven en interventies zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen.

Evenementenbeleid

In onze gemeente worden jaarlijks vele evenementen georganiseerd. Iedereen die zich hiervoor inzet (organisatoren, vrijwilligers, ondernemers, hulpverleners) levert daarmee een belangrijke toeristische, economische en maatschappelijke bijdrage. De gemeente Urk wil daarom de initiatieven van bewoners en ondernemers zoveel mogelijk ondersteunen en faciliteren. We willen evenementen die passen binnen het karakter en de historie van Urk of die de gemeenschap versterken. Voor deze evenementen is veel draagvlak onder de inwoners. Zo willen we Urk graag promoten op het gebied van de visserij en moedigen we evenementen aan die sport en gezondheid bevorderen.

Een evenement start altijd bij de beleidsmedewerker Evenementen. De beleidsadviseur Sport of Cultuur denkt daarna mee als dat nodig is.

Archeologiebeleid

Nieuw archeologiebeleid is in voorbereiding. Archeologie heeft raakvlakken met cultuur, maar is geen onderdeel van deze sport- en cultuurvisie.

Erfgoedvisie

Er is een erfgoedverordening. De verordening ziet op het beheer en behoud van cultureel belang is voor die gemeente vanwege de cultuurhistorische of wetenschappelijke betekenis. Het college van burgemeester en wethouders houdt een gemeentelijk erfgoedregister van aangewezen cultureel erfgoed bij. Er is (nog) geen specifieke erfgoedvisie. Erfgoed is belangrijk voor de gemeente Urk. Er komt ook steeds meer aandacht voor varend erfgoed.

5.5 Doelenboom sport en cultuur

5.6 Enquête inwoners

Resultaten nog verwerken.

Vragenlijst over sport en cultuurdeelname op Urk

Gemeente Urk is bezig met het nieuwe sport en cultuurbeleid. Wij zijn benieuwd hoe jij als inwoner van Urk sport en cultuur op Urk ervaart. Daarom vragen we je om deze vragenlijst in te vullen. Het duurt ongeveer 5 tot 10 minuten.

* Vereist

Algemene vragen over wie de vragenlijst invult.

1. Wat is je leeftijd? *
2. Ben je een man of een vrouw? *
 - Man
 - Vrouw
3. Heb je kinderen? *
4. Hoe oud zijn je kinderen? *
 - 0 t/m 3 jaar
 - 4 t/m 7 jaar
 - 8 t/m 11 jaar
 - 12 t/m 14 jaar
 - 15 t/m 17 jaar
 - 18 jaar en ouder

5. Doen je kinderen aan een sport? *
 - Ja
 - Nee

6. Doen je kinderen mee aan cultuur? *
 - Ja
 - Nee

Deze vragen gaan over de mogelijkheden om te sporten.

7. Sport je zelf? *
 - Ja
 - Nee
8. Waarom niet? *
 - Ik heb daar geen tijd voor
 - Het is te duur
 - Ik beweeg al genoeg zonder te sporten
 - Ik vind sporten niet leuk
 - Er is geen aanbod voor mij
 - Andere

9. Hoe vaak per week sport je? *

10. Welke sport(en) beoefen je? *

11. Met welke reden sport je? *

- Sporten is gezond
- Om gewicht te verliezen
- Om te ontspannen
- Om mensen te ontmoeten
- Om mezelf te ontwikkelen
- Andere

12. Ben je lid van een vereniging of sportschool, of sport je zelfstandig? **Met zelfstandig bedoelen we thuis of bijvoorbeeld in de openbare ruimte.*

- Lid van een vereniging
- Lid van een sportschool
- Zelfstandig

13. Vind jij dat er genoeg mogelijkheden zijn om te sporten op Urk? **1 duim is slecht - 10 duimen is uitmuntend.*

14. Vind jij dat er genoeg verschillende sporten aangeboden worden op Urk? *

- Ja
- Nee

15. Mis je nog aanbod op Urk op het gebied van sport? *

- Nee
- Ja (vul de sport hieronder in bij Andere)
- Andere

16. Hoe vind je de kosten van sporten op Urk? *

- Goedkoop
- Voordelig
- Goed
- Iets duur
- Erg duur

17. Vind je dat er genoeg ruimte is in de openbare ruimte voor sport op Urk? **1 hart = slecht, 10 harten = heel goed.*

18. Vind je dat er genoeg accommodaties zijn om te sporten op Urk? **Denk bij accommodaties bijvoorbeeld aan sporthallen, sportvelden, leslokalen enzovoort.*

- Ja
- Nee

19. Zijn de accommodaties die er zijn groot genoeg? **Denk bij accommodaties bijvoorbeeld aan sporthallen, sportvelden, leslokalen enzovoort.*

- Ja
- Nee

20. Beschikken de accommodaties die er zijn over voldoende faciliteiten? **Denk bij accommodaties bijvoorbeeld aan sporthallen, sportvelden, leslokalen enzovoort. Met faciliteiten bedoelen we hoe deze accommodaties zijn ingericht. Bijvoorbeeld: zijn er genoeg kleedkamers en toiletvoorzieningen? Voldoen de geluid- en lichtinstallaties en zijn er genoeg stoelen voor publiek?*

- Ja

- Nee

21. Mis je een accommodatie voor een bepaalde vorm van sport? * *Denk bij accommodaties bijvoorbeeld aan sporthallen, sportvelden, leslokalen enzovoort.*

- Nee
- Ja (vul de sport in bij Anders)
- Andere

Deze vragen gaan over de mogelijkheden om aan cultuur mee te doen.

22. Ben je zelf actief op cultureel gebied? *

- Ja
- Nee

23. Waarom niet? *

- Ik heb daar geen tijd voor
- Het is te duur
- Ik heb daar geen interesse in
- Er is geen aanbod voor mij
- Andere

24. Hoe vaak per week? *

25. Aan welke culturele activiteiten doe je mee? *

26. Waarom doe je mee aan cultuur? *

- Om mensen te ontmoeten
- Ter ontspanning
- Voor mijn gezondheid
- Om mezelf te ontwikkelen
- Andere

27. Hoe doe je mee aan cultuur? *

- Ik ben lid van een vereniging
- Ik volg lessen of een cursus
- Ik ben zelfstandig bezig met cultuur in mijn vrije tijd

28. Vind je dat er genoeg mogelijkheden zijn om aan cultuur mee te doen op Urk? *1 duim is slecht - 10 duimen is uitmuntend.

29. Vind je het cultuuraanbod verschillend genoeg? *

- Ja
- Nee

30. Mis je nog aanbod op Urk op het gebied van cultuur? *

- Nee
- Ja (vul het aanbod hieronder in bij Andere)
- Andere

31. Hoe vind je de kosten om aan cultuur mee te doen op Urk? *

- Goedkoop
- Voordelig
- Goed
- Iets duur
- Erg duur

32. Vind je dat cultuur zichtbaar genoeg is in de openbare ruimte? *Denk hier aan bijvoorbeeld kunstwerken, evenementen enzovoort. **

1 hart = slecht, 10 harten = heel goed.

33. Vind je dat er genoeg accommodaties zijn voor het cultuuraanbod op Urk? ** Denk bij accommodaties bijvoorbeeld aan leslokalen, theaterruimtes, werkruimtes, expositieruimtes enzovoort.*

- Ja
- Nee

34. Zijn deze accommodaties groot genoeg? ** Denk bij accommodaties bijvoorbeeld aan leslokalen, theaterruimtes, werkruimtes, expositieruimtes enzovoort.*

- Ja
- Nee

35. Beschikken de accommodaties die er zijn over voldoende faciliteiten? **Denk bij accommodaties bijvoorbeeld aan leslokalen, theaterruimtes, werkruimtes, expositieruimtes enzovoort. Met faciliteiten bedoelen we hoe deze accommodaties zijn ingericht. Bijvoorbeeld: zijn er genoeg kleedkamers en toiletvoorzieningen? Voldoen de geluid- en lichtinstallaties en zijn er genoeg stoelen voor publiek?*

- Ja
- Nee

36. Mis je een accommodatie voor een bepaalde vorm om mee te doen aan cultuur? ** Denk bij accommodaties bijvoorbeeld aan leslokalen, theaterruimtes, werkruimtes, expositieruimtes enzovoort.*

- Nee
- Ja (vul de cultuurvorm in bij Anders)
- Andere

Deze vragen gaan over verschillende doelgroepen.

37. Op Urk is er voor iedere doelgroep iets te doen op gebied van sport en cultuur. ***

1 ster = helemaal niet eens - 10 sterren = helemaal eens

38. Voor welke doelgroep mist er sportief of cultureel aanbod? ***

39. Waar komt dat door denk je? ***

- Het aanbod is te duur
- Het is niet goed bereikbaar met de fiets/auto/bus
- Het is niet goed genoeg bekend wat er allemaal te doen is
- Er wordt te weinig of niets georganiseerd dat bij die doelgroep past
- Andere

Deze vragen gaan over de bekendheid van het aanbod op Urk

40. Vind je het makkelijk te vinden wat er op Urk allemaal te doen is op gebied van sport en cultuur? ***

1 vinkje = 'Ik weet niet wat het aanbod is' - 10 vinkjes = 'Ik weet heel goed wat het aanbod is'

41. Heb je ideeën om het aanbod (nog) bekender te maken? ***

Deze vragen gaan over de betrokkenheid bij verenigingen.

42. Ben je zelf actief in het verenigingsleven? **Bijvoorbeeld als docent, trainer, vrijwilliger of bestuurder.*

- Ja

- Nee

43. Waarom niet?

44. Waarom wel?

45. Wat gaat goed?

46. Wat kan beter?

47. Waar heb je behoefte aan?

Deze vragen gaan over de rol van de gemeente.

48. Wat doet de gemeente goed op het gebied van sport? Wat vind jij het meest sterk?

49. Wat doet de gemeente minder goed op het gebied van sport? Wat kan beter?

50. Wat doet de gemeente goed op het gebied van cultuur? Wat vind jij het meest sterk?

51. Wat doet de gemeente minder goed op het gebied van cultuur? Wat kan beter?

52. Prioriteiten van de gemeente: waar moet de gemeente volgens jou als eerste op inzetten?

- Een nieuwe sporthal
- Een theater met genoeg repetitie en uitvoeringsruimte
- Een multifunctioneel centrum met plek voor sport, cultuur en welzijn
- Het mogelijk maken van goedkoper sporten en cultuurbeoefening voor jongeren
- Het beter bekend maken van het aanbod voor sport en cultuur
- Andere

53. Wat mag de gemeente volgens jou niet vergeten in het nieuwe beleid voor sport en cultuur?

54. Stel jij bent Beleidsadviseur Sport bij de gemeente Urk. Wat zou jij dan als eerste doen?

55. Stel jij bent Beleidsadviseur Cultuur bij de gemeente Urk. Wat zou jij dan als eerste doen?

5.7 Verslag raadscommissie